

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2016-07-15
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
2164-16 E
Enhet 1

SÖKANDE

Björkmans Glasmästeri AB, 556566-7358
Västeråsvägen 5
734 32 Hallstahammar

MOTPART

Västerås kommun
Stadshuset
721 87 Västerås

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2016 -07- 1 8	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 182934

Postadress
Box 1853
751 48 Uppsala

Besöksadress
Kungsgatan 49

Telefon
018-431 63 00
E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se
www.forvaltningsratteni uppsala.domstol.se

Telefax
018-10 00 34

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Västerås kommun genomför en upphandling avseende ramavtal för glasentreprenader och glasarbeten i form av ny-, om- och tillbyggnad, reparation samt underhåll inom Västerås kommuns fastighetsbestånd (diarienummer 2015/886-FN-061). Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande.

Anbud inkom från AFG Västerås AB, Björkmans Glasmästeri AB, Ryds Glas i Köping AB och Ryds Glas i Västerås AB. Samtliga anbud kvalificerades för utvärdering. Tilldelningsbeslut i upphandlingen fattades den 12 april 2016 varpå samtliga anbud utom Björkmans Glasmästeri AB:s anbud antogs.

YRKANDEN M.M.

Björkmans Glasmästeri AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen inte ska få avslutas förrän rättelse har skett på så sätt att anbudsutvärderingen görs om och anbuderna från AFG Västerås AB, Ryds Glas i Köping AB och Ryds Glas i Västerås AB förkastas. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. Västerås kommun har uppställt som krav att anbudsgivaren ska erbjuda en glasmästare. Glasmästaren ska ha minst tre års erfarenhet inom glasbranschen inom den senaste tio-årsperioden. Glasmästaren ska även ha minst ett års erfarenhet som glasmästare inom likvärdig verksamhet inom de senaste fem åren. Ingen av de personer som de andra bolagen angivit i sina anbud är "glasmästare" då samtliga dessa personer saknar ett s.k. mästarbrev. Med glasmästare avses en person som innehar ett mästarbrev, vilket även följer av branschpraxis inom området. Detta krav är ett obligatoriskt krav. Genom att inte förkasta anbuderna från samtliga tre bolag har Västerås kommun brutit mot 1 kap. 9 § LOU och principen om likabehandling. Vid ett korrekt genomfört utvärderingsförfarande skulle bolaget ha tilldelats

kontraktet och erhålla därmed sammanhängande intäkter. Skaderekvisitet i LOU är således uppfyllt.

Västerås kommun motsätter sig ansökan och anför bl.a. följande. Det har i upphandlingen inte ställts upp något krav på mästarbrev. Övriga anbud uppfyller samtliga krav och samtliga anbudsgivare har behandlats lika. Enligt Glasbranschföreningen innebär titeln glasmästare att grundutbildningen (yrkesgymnasium) är avklarad. Efter yrkesgymnasium kan glasmästaren genomgå yrkesprov för att därefter erhålla yrkesbevis. Genom yrkesbeviset möjliggörs att ansöka om gesällbrev, vilket senare ger underlag att ansöka om mästarbrev. Mästarbrev är ovanliga i branschen och det är därför även osedvanligt att krav därom ställs i upphandlingar. Enligt den terminologi som tillämpas inom branschen utgör glasmästare normalt sett inte heller en person med mästarbrev. Om Västerås kommun haft för avsikt att förkasta anbud med sedvanliga glasmästare hade detta behövt tydliggöras i upphandlingsunderlaget. Övriga anbudsgivare har, med nuvarande utformning, inte haft anledning att förvänta sig att deras anbud skulle förkastas på denna grund. Den enda leverantör i närområdet som innehar mästarbrev är bolaget. Bolaget riskerar inte att lida skada då bolagets anbud rätteligen skulle ha förkastats. Enligt krav i p. 2.19 AFB.512 ska CV eller liknande meritförteckning bifogas för en glasmästare. Bolagets anbud innehåller ingen CV eller liknande meritförteckning för en glasmästare. Enligt krav 2.22 AFB.520 ska anbudsgivaren kunna uppvisa två referensuppdrag. Om anbudsgivaren utfört liknande uppdrag åt Västerås kommun ska en av dessa angivna referenser vara Västerås kommun. Bolaget har varit leverantör av glasmästeriarbeten till Västerås kommun men bolaget har inte angivit Västerås kommun som referens. För det fallet att utvärderingen ska göras om skulle bolagets anbud under inga omständigheter ingå i utvärderingen.

Bolaget anför bl.a. följande med anledning av Västerås kommuns yttrande. En person som enbart klarat av grundutbildningen likställs inte med att vara

glasmästare. Utbildningen utgör ett första steg för en person som vill arbeta med glas. För att sedan kunna kvalificera sig till att kalla sig glasmästare ställs det hårda krav på både upparbetade timmar och vidareutbildning. Stöd för Glasbranschföreningens inställning saknas. Det som åberopas framgår inte av bifogad handling. Inte någonstans på Glasbranschföreningens hemsida framgår att titeln glasmästare erhålles efter avklarad grundutbildning. Efter genomförd grundutbildning blir man glastekniker, vilket inte är det-samma som glasmästare. Det är inte heller korrekt att mästarebrev är ovanligt förekommande i branschen. Västerås kommun har inte varit tydlig i sin kommunikation. Bolaget har i sitt anbud tydligt redogjort för bolagets personal. Anbudsgivaren ska inge CV eller liknande meritförteckning. Bolaget har gett in en liknande meritförteckning varvid samtliga anställda anges. I anbudet anges att bolaget tidigare utfört arbete åt Västerås kommun. Grund för uteslutning avseende referensuppdrag föreligger därmed inte. Bolaget uppfyller samtliga skall-krav i upphandlingen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange vilka omständigheter som talan grundar sig på. Vidare gäller att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69).

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska en upphandlande myndighet behandla leverantörer på ett icke-diskriminerande och likvärdigt sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. I samma bestämmelse anges även att principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet ska iakttas vid upphandlingar.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i samma lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav, s.k. skall-krav, inte ska beaktas vid utvärderingen. Krav som anges i förfrågningsunderlaget måste således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna pröva anbudet. Den upphandlande myndigheten får inte heller ändra eller frånfalla uppställda krav, eftersom förfarandet då skulle bryta mot likabehandlingsprincipen och principen om öppet förfarande.

Utredningen i målet

I förfrågningsunderlaget för upphandlingen anges i p. 2.19 AFB.512 bl.a. följande. Anbudsgivaren ska erbjuda en (1) Glasmästare som uppfyller nedanstående krav:

- a) Minst tre (3) års erfarenhet inom glasarbeten, inom den senaste 10-årsperioden.
- b) Minst ett (1) års erfarenhet som Glasmästare inom likvärdig verksamhet inom de senaste fem (5) åren.

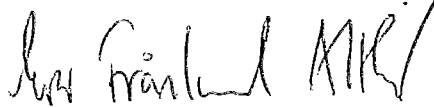
Kommunen har kommit in med en handling från Glasbranschföreningen som i korthet beskriver yrkesprov i glasmästeriyrket. I handlingen anges bl.a. att man efter ett godkänt yrkesprov får ett yrkesbevis vilket visar att man uppfyller branschens krav på yrkeskunnande. I och med detta finns också möjlighet att ansöka om gesällbrev hos Sveriges hantverksråd. Gesällbrevet ger underlag för att senare ansöka om mästarbrev.

Förvaltningsrättens bedömning

Enligt förvaltningsrättens mening framgår det av den av kommunen ingivna handlingen att begreppet glasmästeri kan avse själva yrket att arbeta med glas. Bolaget har anfört att begreppet glasmästare avser en person som innehar ett mästarbrev men har inte kommit in med något underlag som ger stöd för denna ståndpunkt. Att så skulle vara fallet kan inte heller anses följa av bestämmelserna i lagen (1995:1255) om mästarbrev för hantverkare eller förordningen (1995:1256) om mästarbrev för hantverkare. Mot denna bakgrund finner förvaltningsrätten att begreppet glasmästare inte uteslutande avser en person som innehar ett mästarbrev i glasmästeriyrket.

Av denna slutsats följer att det som anges i p. 2.19 AFB.512 inte kan tolkas på så sätt att det uppställts ett obligatoriskt krav att den av anbudsgivaren erbjudna glasmästaren ska inneha ett mästarbrev. Det saknades därför skäl för Västerås kommun att, på anförd grund, förkasta de tre andra anbuderna i upphandlingen. Kommunen kan därmed inte anses ha brutit mot likabehandlingsprincipen eller någon annan bestämmelse i LOU genom att godkänna de tre andra anbuderna för prövning. Bolaget har därmed inte visat att det finns skäl för ingripande enligt 16 kap. 6 § LOU, varför ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Eva Frånlund Althin

rådman

Målet har handlagts av förvaltningsrättsnotarien Alexander Adamsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

